

Expunere de motive

Asigurarea surselor financiare necesare producției agricole are caracteristici deosebite, determinate de o serie de cerințe specifice, atât procesului de producție în agricultură, cât și multitudinii implicațiilor sociale și economice ale dezvoltării acestei ramuri asupra economiei, în general și a spațiului rural, în special.

Restructurarea sectorului financiar este unul din elementele esențiale ale strategiei de pregătire a României în vederea integrării europene și, concomitent, o parte integrantă a procesului de tranziție la economia de piață.

Realizarea obiectivului privind integrarea în UE nu este posibilă fără o finanțare chibzuită a activității economice din agricultură, ținând cont de nevoia de capital și de posibilitățile utilizării performante a resurselor financiare. Pe de altă parte, ponderea mare a populației rurale în totalul populației, iar pe de altă, contribuția importantă a agriculturii la formarea Produsului Intern Brut, arată clar să progresul economic al țărilor în tranziție depinde în mare măsură de exploatarea eficientă a resurselor naturale din spațiul rural și intensificarea producției agricole.

De asemenea, sunt necesare fonduri pentru ridicarea nivelului cultural și instruirea profesională a agricultorilor, care trebuie să-și însușească noi cunoștințe tehnice, manageriale și economice. Toate acestea sunt indispensabile pentru dezvoltarea economiei de piață în zonele rurale, formând premisele integrării în structurile europene.

Pentru aceste considerente este necesară asigurarea unui cadru instituțional al creditului agricol care să confere siguranță și eficiență în activitatea de creditare, beneficiarul acestor credite, respectiv producătorul agricol, având astfel posibilitatea să elaboreze propriul program de dezvoltare, să stabilească tehnologiile de producție corespunzătoare pentru fiecare cultură în parte și contractele de vânzare a produselor.

La elaborarea acestuia trebuie să se țină seama că utilizatorul creditului agricol este producătorul agricol cu bagaj minim în domeniul pregătirii și experienței financiare, spre deosebire de fermierul din țările dezvoltate. Nu trebuie neglijat nici faptul că majoritatea producătorilor agricoli români manifestă reticență față de fenomenul de îndatorare ceea ce îngreunează foarte mult, mai ales în condiții de birocratism exagerat, accesul la credite.

Mecanismul Creditului Agricol trebuie să răspundă la următoarele necesități:

- să permită acordarea creditului pe o perioadă determinată de specificul producției agricole, corelat cu perioadele optime de executare a lucrărilor sau necesitățile sectorului zootehnic (stocuri);

- rambursarea sumelor împrumutate și plata dobânzilor să aibă loc după valorificarea producției;

- contractarea, garantarea și derularea creditului să se facă pe bază de proceduri simple și să se completeze garanțiile prin:

- a) instituirea gajului pe culturi, pe seama polițelor de asigurare încheiate de producătorii agricoli și concesionate în favoarea băncilor;

- b) ipotecarea terenurilor agricole pe bază de documente legale;

- c) certificate de depozit.

Creditul agricol poate fi realizat în forma unei instituții care trebuie să respecte prevederile Legii bancare nr. 58/ 1998.

În măsura în care creditul agricol este conceput ca un mecanism de finanțare care cuprinde toate sursele de creditare destinate producătorilor agricoli, acesta poate fi realizat printr-o societate pe acțiuni, având ca acționar inițial statul român prin Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor.

În oricare dintre cele două forme de organizare a Creditului Agricol trebuie asigurate sursele necesare pentru acordarea de credite producătorilor agricoli de la bugetul de stat prin includerea în prevederile bugetare ale Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor pe anul 2001 a sumei de cca. 4000 miliarde lei.

În cazul organizării creditului agricol ca instituție, alocațiile Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor ar constitui capitalul social al băncii (deci integral de stat). În cazul organizării ca mecanism de finanțare, suma alocată aparține permanent Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor și ea este alocată în scopul creditării producătorilor agricoli prin intermediul băncilor comerciale.

Având în vedere costurile deosebite pe care le implică înființarea unei bănci și funcționarea acesteia considerăm că a doua variantă este mai puțin costisitoare și posibilă într-un termen relativ scurt.

Se propune astfel înființarea Creditului Agricol, ca o societate pe acțiuni, cu participarea Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor ca mandat al statului român și a cel puțin patru bănci comerciale.

Societatea comercială propunem să fie denumită SC Creditul Agricol SA, persoană juridică cu un capital social inițial de cca. 3 miliarde lei.

Statul român, prin Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor pune la dispoziția acestei societăți cota parte aferentă de capital social, care să-i asigure o participare de minim 51%.

Prin această societate se vor asigura sursele prevăzute anual în bugetul de stat cu destinația creditării producătorilor agricoli.

Creditul Agricol ar urma să aloce băncilor comerciale pe bază de licitație sau concurs de oferte sumele necesare creditării producției agricole.

Destinația creditului agricol ca fi stabilită de către Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor, înaintea campaniei de toamnă, pentru anul agricol următor și, cu această ocazie, se finanțează acele produse care au piață și pot contribui la asigurarea necesarului intern și echilibrarea balanței comerciale a României.

Creditul Agricol va fi acordat producătorilor agricoli care realizează produse destinate pieței indiferent dacă acestea sunt contractate cu societăți de comercializare a produselor agricole sau le valorifică direct.

Dobânda va fi suportată integral de producătorul agricol, iar creditul în proporție de 45% la 85%, potrivit destinației și politicii agrare.

La rambursarea creditului la scadență, producătorul agricol va primi o bonificație de 15% la 55% din valoarea creditului de care a beneficiat. Bonificația se deduce de bancă din sumele puse la dispoziție de SC Creditul Agricol SA și se completează anual de la buget.

Actul constitutiv și statutul Societății Comerciale Creditul Agricol SA se aprobă în condițiile prevăzute de Legea nr. 31/ 1990, republicată.

În sensul celor prezentate, supunem spre dezbatere și adoptare proiectul de lege alăturat.